

Sygn. akt VIII U 2300/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Dorota Stańczyk

Protokolant - starszy sekretarz Justyna Nadolna

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 31 października 2014 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. P. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2014 roku.

VIII U 2300/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił J. P. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na brak 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Według obliczeń Zakładu staż pracy w takich warunkach wynosi 13 lat, 7 miesięcy i 25 dni. Nie uwzględnione zostały okresy zatrudnienia od 15 października 1994 r. do 15 kwietnia 1995 r. oraz od 15 października 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r. w (...) (...) I. K. w W., ponieważ w przedłożonym świadectwie wykonywania prac w szczególnym charakterze nie podano wykazu, działu, pozycji i punktu powołanych przepisów resortowych (decyzja – k. 141 a.s.).

W dniu 12 listopada 2014 r. J. P. złożył odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany. Jednocześnie wniósł o uznanie okresu zatrudnienia w (...) Zakładzie (...) w L., (...) w C. od dnia 5 stycznia 1983 r. do dnia 15 grudnia 1985 r. jako pracy w szczególnych warunkach (protokół z odwołania od decyzji – k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie ZUS O/B. wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji (odwołanie od decyzji – k. 3-4 a.s.).

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił i zważył, co następuje:

J. P. urodził się (...) W dniu 3 stycznia 1985 r. zawarł umowę o pracę z (...) Zakładem (...) w L., (...) w C.. Został zatrudniony jako kierowca w pełnym wymiarze czasu pracy. Data rozpoczęcia pracy została określona na dzień 5

stycznia 1983 r. Stosunek pracy został rozwiązany na mocy porozumienia między zakładami pracy w dniu 15 grudnia 1985 r. (umowa o pracę, świadectwo pracy – a.o, k. 17 a.s.).

Wnioskodawca w powyższym okresie był kierowcą samochodów ciężarowych o masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Jeździł samochodem marki (...) oraz (...). Przystosowane były one do przewożenia sprzętu drogowego, takiego jak koparki i spycharki. Można było do nich dopiąć także inne osprzęty, np. beczki. Wnioskodawca woził sprzęt budowlany do remontu do G. i B.. Ponadto woził ziemię i asfalt na teren budowy, w tym budowy drogi, oraz przywoził płynny asfalt w beczkach z P. (zeznania wnioskodawcy – k. 40v a.s.; zeznania świadka B. C. – k. 39v-40 a.s., zeznania świadka E. K. k.40 a.s.).

Zakład pracy był podwykonawcą robót drogowych. Posiadał 2 bazy samochodowe w K. i we W., zatrudniając ok. 50 kierowców. Tylko wnioskodawca kierował w/w samochodami. Nie wykonywał przy tym innych obowiązków. Czynności spedycyjne polegały na tym, że otwierał podłogę samochodu tak, aby maszyny budowlane mogły zjechać. W zimie także pracował, gdyż nie było przestojów. Wnioskodawca woził wtedy m.in. maszyny potrzebne do odśnieżania, takie jak spycharki. Jeździł z nim operator sprzętu, który na miejscu go rozładowywał i zostawał z tym sprzętem na drodze. Zdarzało się także, że kierowcy byli wynajmowani (zeznania świadków B. C. i E. K. – k. 40 a.s.).

J. P. pracował również w (...)w W.. Był tam zatrudniony parokrotnie, pierwszy raz od 1.02.1978r. do 28.02.1980 r. jako kierowca. Następnie pracował w tej Szkole od 15 października 1994 r. do 15 kwietnia 1995 r. oraz od 15 października 1995 r. do 15 kwietnia 1996 r. Wnioskodawca zatrudniony był wówczas w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze palacza centralnego ogrzewania (świadectwa pracy – a.o., k. 21 a.s.).

W (...)zatrudnionych było 4 palaczy, praca wykonywana była w systemie zmianowym, tj. każdy pracował na jednej zmianie, choć czasem zdarzały się prace po godzinach. Budynek szkoły był duży, znajdowały się w nim dwa kotły parowe typu przemysłowego, z czego jeden był rezerwowym. Wnioskodawca palił w jednym kotle, który był obszerny, ponieważ ogrzewał całą szkołę oraz Ośrodek (...). Ponadto służył do prac w kuchni. Po zakończeniu palenia czyścił kocioł. Dostawy węgla były przywożone na teren szkoły, a palacze ładowali go na taczki i wrzucali do kotła. Praca ta wykonywana była przez niego stale, w pełnym wymiarze czasu. Wnioskodawca nie wykonywał przy tym innych czynności. Prace nie były przy tym zautomatyzowane, wszystkie czynności wykonywane były ręcznie (zeznania wnioskodawcy – k. 40v a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył pracy na stanowisku palacza c.o. jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ w świadectwie pracy nie podano wykazu, działu, pozycji oraz powołanych przepisów resortowych. Jak ustalił Sąd – wnioskodawca dołączył jednak do akt emerytalnych takie świadectwo (k. 139 a.e.).

Organ rentowy w piśmie procesowym, które wpłynęło do Sądu w dniu 27 października 2015 r. poinformował, że z racji osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego przyznał wnioskodawcy emeryturę na zasadach ogólnych od dnia 2 lipca 2015 r. (pismo procesowe wraz z kserokopią decyzji – k. 43-47 a.s.). Wobec tego Sąd zobowiązał wnioskodawcę do wypowiedzenia się, czy w związku z ustaleniem prawa do emerytury nadal popiera odwołanie w niniejszej sprawie, czy też je cofa. Wnioskodawca poinformował, że nadal popiera odwołanie w sprawie przyznania mu emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach (postanowienie – k. 48 a.s.; pismo wnioskodawcy – k. 50 a.s.).

Na rozprawie w dniu 11 marca 2016 r. J. P. sprecyzował, że od 2 lipca 2015 r. pobiera emeryturę z powodu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, wnosi jednak o ustalenie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od sierpnia 2014 r. (k. 58v a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o materiały zgromadzone w toku postępowania przed organem rentowym oraz przez Sądem. Dokumentacja została obdarzona wiarą w całości. Ich forma i treść nie budziła wątpliwości, a ponadto nie była kwestionowana przez strony na żadnym etapie postępowania.

Również zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne. Są one logiczne i spójne zarówno wewnętrznie, jak i znajdują potwierdzenie w stanie faktycznym przedstawionym przez wnioskodawcę. Świadkowie są osobami obcymi dla skarżącego, nie mają interesu w wyniku postępowania. Oboje byli pracownikami (...) Zakładu (...) w L., II Oddział w C. w okresie zatrudnienia wnioskodawcy. Zwłaszcza E. K. znał obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego oraz warunki tej pracy, ponieważ sam pracował na takim stanowisku. Sąd nie znalazł więc podstaw do odmówienia wiarygodności zeznaniom świadków.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Prawo do wcześniejszej emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z uwagi na datę urodzenia wnioskodawcy, regulują przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43, ze zm.).

Zgodnie z powołanym art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Jednocześnie ust. 2 stanowi, że emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w § 4 stanowi, że pracownik nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni m.in. następujące warunki:

- osiągnie wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ponadto rodzaj wykonywanej pracy powinien być określony ściśle wg wykazu, działu i pozycji w/w rozporządzenia.

W przedmiotowej sprawie ZUS O/B. uwzględnił wnioskodawcy 13 lat, 7 miesięcy i 25 dni pracy w szczególnych warunkach, a tym samym wg organu rentowego nie spełnił on wymaganego co najmniej 15-letniego stażu pracy. J. P. domagał się zaliczenia okresu zatrudnienia na dwóch stanowiskach. Pierwsze z nich, czyli kierowca wskazane jest w Wykazie A, Dziale VIII „W transporcie i łączności”, pod pozycją 2 – „Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów”. Drugie stanowisko, tj. palacz c.o. wymienione jest w Wykazie A, Dziale XIV „Prace różne”, pod pozycją 1 – „Prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego”.

Zarówno w przypadku zatrudnienia jako kierowca w(...) Zakładzie (...), jak i palacza c.o. w Szkole Podstawowej wnioskodawca nie otrzymał świadectwa pracy, na którym widniałaby informacja o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. Należy wskazać, iż taki brak nie może skutkować pozbawieniem go prawa do należnego świadczenia. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 101, ze zm.), gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest ani organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu

administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2004 roku, III UK 31/04, OSNP z 2005 roku, Nr 1, poz. 13). Oznacza to, że Sąd może w zakresie własnego postępowania dowodowego ustalić, czy praca była wykonywana w warunkach szczególnych, czy też nie, ponieważ w przeciwieństwie do organu rentowego, nie jest związany określonymi środkami dowodowymi. Zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że takie szczególne warunki zachodziły. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy stale wykonywał prace na stanowisku:

- 1) kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wymienionym w wykazie A, Dziale VIII pod pozycją 2 rozporządzeni Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., w okresie od dnia 5 stycznia 1983 r. do dnia 15 grudnia 1985 r.
- 2) palacza c.o., wymienionym w wykazie A, Dziale XIV, pod pozycją 1 powołanego rozporządzenia, w okresach od dnia 15 października 1994 r. do dnia 15 kwietnia 1995 r. oraz od dnia 15 października 1995 r. do dnia 15 kwietnia 1996 r.

Reasumując należy stwierdzić, że J. P. spełnił wszystkie przesłanki z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj:

- a) ukończył 60 lat,
- b) udowodnił 25 lat zatrudnienia, w tym ponad 15 lat w warunkach szczególnych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.,
- c) nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Kierując się powyższymi wskazaniem Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając J. P. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2014 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o to świadczenie. Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w Lublinie w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.